

Pr. 390/2023
cy

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 25-158-13559

Chișinău

27 decembrie 2023

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.58 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, se prezintă Avizul la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (*inițiativa legislativă nr.390 din 02.11.2023*), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1084 din 27 decembrie 2023.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Avizului (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Avizul la proiectul de lege (în limba română – 19 file).

Secretar general
adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

Ex.: Viorica Mustea
Tel.: 022-250-128

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	3381
"dt"	12 2023
Ora	

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 1084

din 27 decembrie 2023

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Avizului la proiectul de lege
pentru modificarea unor acte normative**

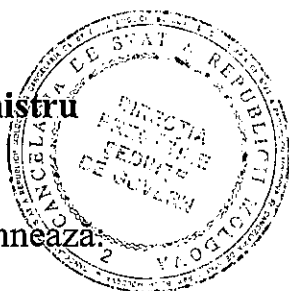
Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

Prim-ministru

Contrasemneaza

Ministrul justiției

DORIN RECEAN

Veronica Mihailov-Moraru

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr. 1084/2023

AVIZ
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 390 din 2 noiembrie 2023) de către un grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Sub aspectul intenției de reglementare, potrivit notei informative, elaborarea proiectului rezidă în necesitatea îmbunătățirii prevederilor Codului administrativ nr. 116/2018 (în continuare – *Cod administrativ*), în funcție de dificultățile practice cu care se confruntă autoritățile publice și instanțele de judecată în procesul aplicării acestuia. Elaborarea proiectului rezultă din complexitatea problemelor apărute la aplicarea prevederilor, iar scopul este amendarea codului cu norme juridice care să asigure executarea acestuia fără echivoc, omiterea unor neconcordanțe și impedimente identificate, precum și asigurarea securității juridice și accesibilității legii.

Pentru îmbunătățirea proiectului de lege se înaintează următoarele propuneri de ajustare.

La art. I – modificarea Codului administrativ:

La pct. 1, ținând cont că denumirea actului normativ cuprinde inclusiv numărul și data adoptării, se recomandă ca textul „Denumirea va avea următorul cuprins:” să fie substituit cu textul „În denumire, cuvintele „Codul administrativ” se substituie cu cuvintele „Codul de procedură administrativă””. Substituirea sintagmei „Codul de proceduri administrative” cu sintagma „Codul de procedură administrativă” este necesară pentru a o racorda la denumirea generică stabilită și în alte coduri (ex: Codul de procedură civilă, Codul de procedură penală), dar și prin prisma redacției propusă art. 6 alin. (1) din Cod care prevede „procedura administrativă” și nu „procedurile administrative”

La pct. 2, considerăm oportun și judicios a se completa punctul respectiv cu o nouă modificare. Astfel, propunem excluderea textului „numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod” de la art. 2 alin. (2) din următoarele considerente:

- În Decizia Curții Constituționale nr. 145 din 17 decembrie 2020, Curtea a statuat în pct. 33 că „prevederile articolului 2 alin. (2) din Codul administrativ au ca destinatar legislatorul, nu instanțele de judecată. Prin acest articol, Parlamentul și-a rezervat competența de a reglementa anumite domenii ale activității administrative prin legi speciale. Astfel, prevederile contestate nu au în vedere competența judecătorului de drept comun de a rezolva conflictele de legi.”, în practică însă de la intrarea în vigoare a prevederilor Codului administrativ și până în prezent, s-au atestat practici neuniforme, fiind aplicate

prevederile Codului în detrimentul normelor speciale introduse în legile speciale de către forul legislativ. Astfel, menționăm că judecătorul urmează a soluționa conflictele de norme conform art. 5 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și nu conform Codului administrativ care reglementează procedura generală administrativă aplicabilă. Astfel, pentru a evita practici neuniforme de aplicabilitate a cadrului normativ, se propune excluderea textului dat din articolul 2 alin (2).

La pct. 3 nu considerăm necesar amendamentul propus, dat fiind că prin însăși sintagma „persoane juridice” existentă în lege se prezumă că legiuitorul s-a referit inclusiv la autoritățile publice care, de jure sunt persoane juridice. În conformitate cu prevederile art. 171 alin. (1) din Codul civil al Republicii nr. 1107/2002, persoana juridică este subiectul de drept constituit în condițiile legii, având o organizare de sine stătătoare și un patrimoniu propriu și distinct, afectat realizării unui anumit scop conform cu legea, ordinea publică și bunele moravuri. Potrivit art. 173 din codul citat, persoanele juridice sunt de drept public sau de drept privat care, în raporturile civile, sunt situate pe poziții de egalitate (observațiile sunt valabile și pentru pct. 10, cu referire la modificarea art. 45 alin. (3)).

La pct. 4, având în vedere că art. 6 se modifică substanțial, se recomandă expunerea integrală a acestuia în redacție nouă.

La pct. 5, nu susținem propunerile de modificare a art. 7 din Codul administrativ, și anume completarea cu textul: „Este asimilată autorității publice, persoana juridică de drept privat sau orice altă entitate care, potrivit legii, acționează în regim de putere publică”, întrucât, această prevedere vine în contradicție cu propunerea de completare a art. 189 alin. (3) din Codul administrativ, și anume:

„Pârât în contencios administrativ nu poate fi o persoană care nu desfășoară activitate administrativă”. Or, conform prevederilor art. 5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea. Totodată, art. 8 din Codul administrativ prevede că, regimul de putere publică reprezintă ansamblul competențelor prevăzute de lege în vederea realizării sarcinilor autorităților publice, care le conferă posibilitatea de a se impune cu forță juridică obligatorie în raporturile lor cu persoane fizice sau juridice. Subsidiar, în ipoteza în care se va menține propunerea de modificare a art. 7 din Codul administrativ, pentru claritate și lipsa interpretării eronate a noșiei, considerăm necesar de definit noșiei „persoana juridică de drept privat sau orice altă entitate care, potrivit legii, acționează în regim de putere publică”. De asemenea, este necesar a fi determinate clar în ce condiții persoana juridică de drept privat sau orice altă entitate poate acționa în regim de putere publică.

Totodată, la cele menționate atragem atenția autorului proiectului că introducerea unei asemenea modificări, persoanele juridice de drept privat urmează a le fi aplicabile prevederile Codului administrativ inclusiv în partea ce ține de Cartea I și II care reglementează în ansamblu procedura administrativă. În acest sens, la modul practic acest fapt ar fi imposibil de realizat, inclusiv prin prisma prevederilor art.8 din Cod. Suplimentar, constatăm că modificarea propusă nu este argumentată în nota informativă la proiect.

La pct. 6 referitor la amendarea art. 9 alin. (2) din Codul administrativ potrivit căreia „Prin cerere se contestă un act administrativ individual sau normativ, se solicită emiterea unui act administrativ individual sau efectuarea unei operațiuni administrative, ori impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune” se va examina suplimentar în măsura în care formularea „Prin cerere se contestă un act administrativ individual sau normativ” nu corelează cu obiectul de reglementare a art. 9 din Codul administrativ „Petiția”. Cu referire la determinarea cererii, ca o modalitate a petiției, prin care se contestă un act administrativ individual sau normativ se va revedea prin prisma art. 69 din Codul administrativ, potrivit căruia o procedură administrativă se inițiază la depunerea unei petiții. Contestarea unui act administrativ individual se realizează în cadrul procedurii prealabile, în cazul dezacordului petiționarului față de modul în care i-a fost soluționată/nesoluționată petiția (cererea) inițială sau, după caz, în instanța de contencios administrativ, dacă legea nu prevede procedura prealabilă.

Totodată, considerăm necesar a se revedea conținutul articolului dat prin revizuirea cuvintelor „sau normativ”, deoarece asupra procedurii de elaborare și aprobare a unui act normativ conform art. 2 alin. (3) litera d) din Codul administrativ, prevederile Codului nu sunt aplicabile. Astfel, nu pot fi aplicate prevederile Codului administrativ în partea ce ține de procedura de contestare a actelor normative, deoarece acestora nu le este aplicabil procedura prevăzută de către Cod în partea ce ține de aprobarea lor, această procedură fiind reglementată de alte normative speciale. Totodată, ipotetic în cazul în care propunerea dată ar fi reținută și autoritatea publică ca urmare a cererii prealabile are intenția să modifice sau să abroge actul respectiv, urmează să parcurgă etapele prevăzute de către Legea 100/2017 cu privire la actele normative și de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. Astfel, autoritatea publică în nici un caz nu poate oferi un răspuns în termenii specificați de Codul administrativ, deoarece este necesară parcurgerea unei proceduri diferite decât cea reglementată de către Codul administrativ. În altă ordine de idei, atragem atenția asupra faptului că introducerea obligativității respectării procedurii prealabile asupra actelor normative va crea probleme în atragerea tuturor subiecților vizați de actul normativ (fiindcă subiecții procedurii administrative normative sunt într-un număr nedeterminat, conform art. 12 din Codul administrativ, coroborat cu noțiunea de act normativ din Legea nr. 100/2017) nefiind respectat dreptul acestora de a fi atras în procedură, obligativitate prevăzută de către Codul administrativ. În continuarea celor expuse, atenționăm că în ipoteza în care un

act normativ administrativ ar atenta la securitatea națională a Republicii Moldova, la exercitarea regimului stării excepționale, la măsurile de urgență luate de autoritățile publice în vederea combaterii calamităților naturale, a incendiilor, a epidemiilor, a epizootiilor și a altor fenomene similar, în redacția propusă ar fi necesară parcurgerea procedurii prealabile, fapt care ar face imposibil atingerea scopului urmărit prin contestare.

La pct. 8: redacția propusă pentru art. 19 alin. (2) din Codul administrativ creează premise ca cererea prealabilă să fie confundată cu petiție/cerere, în redacția prevăzută la pct. 6 din proiect (art. 9 alin. (2) din Codul administrativ).

Astfel, dacă finalitatea procedurii administrative constă în emiterea unui act administrativ, efectuarea unei operațiuni administrative sau încheierea unui contract administrativ, în cazul procedurii prealabile finalitatea este de a soluționa pe cale prejudiciară a litigiilor administrative. Or, reglementând că prin procedura prealabilă se examinează toate cererile, atât cele prin care se solicită emiterea unui act administrativ, cât și cele prin care se contestă un act administrativ emis deja, se pune problema necesității de a reglementa două instituții: procedură administrativă și procedură prealabilă. Totodată, recomandăm reformularea articolului respectiv, din considerentul că redacția propusă este una care creează confuzie, și nu permite o diferențiere între o cerere în sensul art.9 și cererea prealabilă, în sensul art. 19. Totodată, analizând prevederile alin. (2) al articolului 19 observăm că redacția propusă este identică cu cea de la art. 9 alin. (2). Astfel, pentru a evita situația confuză creată, este necesar a se face distincție între cele 2 proceduri, pornind de la specificul fiecăreia. Înțelegem intenția autorului de a unifica, însă urmează a se face distincție între procedura administrativă nelitigioasă și cea litigioasă prejudiciară care începe odată cu depunerea unei cereri prealabile. În același timp, pentru expunere coerentă și logică a procedurilor, urmează a se exclude mențiunea referitor la contestarea actelor normative în procedură prealabilă, obiecție invocată la pct. 6.

La pct. 9, modificarea art. 20 se consideră a fi inutilă, ținând cont de faptul că art. 189 alin. (3) al Codului administrativ, prevede că „în cazurile prevăzute de lege, precum și în scopul revendicării drepturilor ce reies dintr-un contract administrativ, acțiunea în contencios administrativ poate fi înaintată și de autoritatea publică”.

Mai mult decât atât, modificarea conform căreia „Acțiunea în contencios administrativ poate să fie înaintată de autoritatea publică în cazurile reglementate de actele normative speciale”, limitează dreptul de a înainta o acțiune în contencios administrativ de către autoritățile publice exclusiv în cazurile reglementate de actele normative speciale, or, o asemenea abordare fiind în contradicție cu prevederile art. 44 alin. (1) din Codul administrativ, care stipulează că participanți la procedura administrativă sunt: autoritatea publică, orice persoană fizică și juridică care a solicitat inițierea procedurii sau în privința

căreia procedura a fost inițiată, precum și orice altă persoană atrasă de autoritatea publică în procedura administrativă.

La pct. 11, precum și în întreg proiectul, cuvintele „mandat avocațial” recomandăm a fi revăzute, în vederea corespunderii terminologiei utilizate în actele normative, inclusiv în Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură. Or, actele normative în vigoare nu operează cu noțiunea de mandat avocațial. Totodată, se va revedea necesitatea includerii unei asemenea referințe și în art. 98 alin. (2) din Codul administrativ.

În vederea respectării terminologiei utilizate în alte acte normative (art. 1331 din Codul penal nr. 985/2002, art. 3 din Legea cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie nr. 45/2006), la pct. 12 din proiect, la art. 49 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ se consideră oportun substituirea textului „logodnica/logodnicul” cu textul „concubinul/concubina”.

La pct. 13:

- cu referire la redacția propusă pentru art. 52 alin. (1) al Codului administrativ, nu se consideră judicioasă referința la art. 50 al Codului de procedură civilă, or, în caz de necesitate articolul citat din Codul de procedură civilă se va modifica corespunzător;

- se propune revizuirea oportunității completării art. 52 alin. (5) cu dispoziția care ar prevedea că în decizia prin care s-a admis recuzarea se precizează în ce măsură actele îndeplinite de persoana recuzată urmează să fie menținute. Această modificare urmează să ofere o claritate în ceea ce privește examinarea unei cereri de recuzare repetate, iar în cazul înlăturării persoanei de la examinarea dosarului administrativ, autoritatea trebuie să verifice legalitatea actelor îndeplinite de persoana recuzată, până la apariția temeiului de recuzare.

La pct. 15:

- textul „Articolul 60¹ va avea” se va substitui cu textul „Se completează cu articolul 60¹”;

- prevederile propuse la alin. (3) art. 60¹ al articolului vizat contravin art. 206 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, or acțiunea în obligare reprezintă determinarea autorității publice să emită un act administrativ individual, care face parte din felurile de acțiuni în contencios administrativ și nu se referă la etapa procedurii prealabile. Mai mult ca atât, utilizarea sintagmei „se examinează ca acțiune în obligare” poate crea confuzii la interpretarea normei juridice, or, acțiunea în obligare intervine abia în fața instanței de judecată, nu și la etapa inițială, când autoritatea publică este chemată să soluționeze o cerere de reparare a prejudiciului. Astfel, propunem ca alin. (3) al art. 60¹ să fie expus în următoarea redacție:

„(3) În cazul în care repararea prejudiciilor nu a fost solicitată concomitent cu cererea în procedură prealabilă sau autoritatea publică a decis examinarea lor separată, cererea privind repararea de prejudicii se examinează de autoritatea publică în condiții generale.”;

- menționăm că prevederile art. 60¹ nu cad sub incidența reglementărilor juridice de la Capitolul III din Codul administrativ, care vizează „Termenele în procedura administrativă”. Astfel, considerăm necesar comasarea dispozițiilor propuse la pct. 15 cu dispozițiile pct. 37. Art. 167 alin. (4), care se propune a fi abrogat se referă la repararea prejudiciilor.

La pct. 16, în vederea evitării interpretărilor eronate considerăm necesar ca nota informativă la proiect să prevadă argumentele care justifică abrogarea art. 63 alin. (2). Necesitatea prezentării unor argumente justificative este necesară și în cazul pct. 43, cu referire la abrogarea unor prevederi din art. 182 alin. (1). Totodată, având în vedere modificările propuse, recomandăm expunerea art. 63 în redacție nouă.

La pct. 17, cuvintele „prima propoziție” se vor substitui cu cuvintele „dispoziția introductivă”. La pct. 18 și 19, cu referire la art. 75 alin. (4) al Codului administrativ, se va revedea necesitatea de a anexa copia buletinului la petiția depusă, deoarece solicitând copia buletinului, autoritatea publică urmează să prelucreze date cu caracter detaliate ale petiționarului. Considerăm că această obligare este prea intruzivă. Mai mult, Regulamentul (UE) 2016/679 din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) menționează în art. 5 alin. (1) lit. c) că datele cu caracter personal trebuie să fie adecvate, relevante și limitate la ceea ce este necesar în raport cu scopurile în care sunt prelucrate. În această ordine de idei, nu considerăm justificată această intervenție, or la oferirea unui răspuns la o petiție e suficient să poată fi identificată persoana indicând numele, prenumele și adresa unde urmează a-i fi remis răspunsul la ea. În același timp, prezenta semnăturii atestă manifestarea de voință a acestuia. Astfel, considerăm că celelalte date sunt inutile a fi prelucrate de către autoritate. Al doilea aspect de luat în calcul în cazul când se va menține propunerea, se referă și la problemele de ordin practic în cazul în care petiționarul nu deține un buletin de identitate și respectiv nu va putea prezenta o copie a acestuia, în contextul propunerii din pct. 19, unde este prevăzut că, dacă petiția nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 72 alin. (3) sau art. 75 alin. (1) lit. c)– e) și alin. (4), solicitantului i se indică asupra neajunsurilor și i se acordă un termen rezonabil pentru înlăturarea lor. În cazul în care petiționarul nu înlătură neajunsurile în termenul acordat, petiția nu se examinează. Or, referința la art. 75 alin. (4) din redacția propusă pentru art. 76 alin. (2) este necesar a fi exclusă.

La pct. 22:

- la propunerea de completare a art. 81 al Codului administrativ cu un alineat nou (2¹), este plauzibil de a fi exclus textul „sau limitat în competență”. Amendamentul înaintat se impune în contextul în care, Codul administrativ reglementează instituția readresării petiției în sensul art. 74 din același Cod, care relevă că, dacă petiția ține de competența altei autorități publice, originalul

petiției se expediază autorității publice competente în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării petiției, fapt despre care petiționarul este informat. Astfel, organul colegial, care nu este competent sau este limitat în competență să examineze o petiție, ori să emită un act administrativ, acesta urmează să aplice prevederile art. 74 prenotat supra. Mai mult decât atât, completarea în cauză creează confuzie referitor la extinderea perioadei de suspendare a procedurii administrative și măsurile ce trebuie să le întreprindă o autoritate publică, atunci când această este limitată în competență, or după ce a fost primită o petiție spre examinare, aceasta nu este în drept să-și atribuie competențe suplimentare.

- se va revizui propunerea de completare a art. 81 cu alin. (4), dat fiind că la art. 81 se regăsește alin. (4), care prevede că „pe perioada suspendării procedurii administrative termenul prevăzut la art. 60 alin. (1) nu curge”.

La pct. 26:

- observăm că în capitolul în care este cuprins art. 105, legiuitorul operează cu termenul de „înscris”, dar nu „documente/acte”. De asemenea prin notificare poate fi comunicat atât un act administrativ, caz în care procedura este finalizată, cât și alte înscrisuri, cum ar fi, de exemplu, solicitarea autorității de prezentare a unor documente sau comunicarea suspendării procedurii administrative etc.

- cu referire la substituirea termenului de „3 luni” cu „30 de zile” din art. 105 alin. (4), termen în care oficiul poștal ține înscrisul depus la îndemână pentru a fi ridicat, menționăm că nota informativă la proiect nu prevede motivul micșorării acestui termen, fapt pentru care se va revedea;

- referitor la propunerea de completare a art. 105 cu alin. (5) se va ține cont că recepționarea actelor comunicate prin intermediul poștei electronice, nu sunt obiectul prevederilor art. 105 din Codul administrativ, reglementările privind notificarea prin poșta electronică sunt reglementate în art. 110¹ din Codul administrativ

La pct. 29:

- în redacție nouă a art. 154 va fi inclusă și denumirea articolului;
- observăm că articolul 154 a fost completat cu alineatele (2) și (3). La alin. (2) se numesc expres contractele care sunt considerate administrative, iar la alin. (3) se instituie o excepție, potrivit căreia pot fi considerate contracte administrative acele contracte care sunt numite de actele normative speciale. Atragem atenția că la art. 1 din Cod este prevăzută definiția contractului administrativ potrivit căreia „Contractul administrativ este contractul care poate da naștere, modifica sau stinge un raport juridic de drept public, dacă legea nu prevede altfel”. Prin urmare, considerăm că exhaustivitatea propusă de autor, prin completarea art. 154, nu este necesară în condițiile în care definiția contractului administrativ este reglementată la art. 13. Astfel, orice contract administrativ urmează a fi apreciat prin prisma art. 13 din Cod, iar o numire exhaustivă a contractelor administrative poate genera dificultăți de aplicare și interpretare a normei juridice. În cazul în care totuși se va insista asupra

determinării tipurilor de contracte administrative, se va examina oportunitatea excluderii alin. (2) din art. 154 și completarea art. 13 cu prevederile respective, deoarece anume art. 13 reglementează „Contractul administrativ”. Astfel, va fi similar expunerii art. 14 din Codul administrativ, unde noțiunea și tipurile actelor reale sunt redată în același articol;

- cu referire la redacția art. 154 la alin. (2) lit. b), reieșind din prevederile art. 7 din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice, textul „contract de locațiune/arendă sau în superficiei” se substituie cu textul „contract de locațiune/arendă/comodat/superficii”;

- la art. 154 alin. (2) lit. c) cuvintele „parteneriatul public-privat” se vor substitui cu cuvintele „contract de parteneriat public-privat”;

- referitor la dispoziția art. 154 alin. (2) lit. e) ce prevede drept contract administrativ „contractul individual de muncă a funcționarului public”, se precizează că art. 30 alin. (1) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public stabilește că, raporturile de serviciu apar în baza actului administrativ de numire în funcția publică. Mai mult ca atât, alin. (2) al aceluiași articol prevede că actul administrativ de numire are formă scrisă și conține temeiul legal al numirii, referința la una din modalitățile de ocupare a funcției publice, numele funcționarului public, funcția publică, data de la care acesta urmează să exercite funcția publică, drepturile salariale, perioada de probă, după caz, alte componente stabilite de legislație.

La pct. 32:

- Considerăm necesar a fi revizuit conceptual conținutul acestuia, prin excluderea literei d) de la alineatul (2), iar alineatul (1) urmează a fi păstrat în redacția existentă. Activitatea administrativă înglobează în sine, actele administrative individuale, normative, contractele administrative, actele reale, precum și operațiunile administrative, iar contestarea prin cerere prealabilă poate fi făcută doar asupra actelor administrative individuale. Contractelor și actelor normative urmează a le se aplica un regim juridic distinct. Astfel, pentru claritate urmează a se renunța la intervenția de la alin (1).

- referitor la redacția art. 162 alin. (2), ținând cont de textul propus de autorii proiectului la art. 60¹, considerăm necesar de completat cu o ipoteză nouă spre care poate fi îndreptată cererea prealabilă și anume: repararea prejudiciului material.

La pct. 35, referitor la dispoziția propusă la art. 165 alin. (1):

- observăm că deși, denumirea articolului 165 este „Termenul pentru depunerea cererii prealabile”, proiectul depășește cadrul de reglementare limitat prin denumire și instituie norme care reglementează termenul de depunere a acțiunii în contencios administrativ (a cererii de chemare în judecată).

Conform art. 64 alin. (2) din Codul administrativ, refuzul de a primi sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeași regulă se aplică și în cazul nesoluționării unei cereri în termen legal. Redacția actuală a art. 165 alin. (1) din Codul administrativ prevede „Cererea prealabilă se depune în termen

de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea actului administrativ individual ori a respingerii petiției.”. Potrivit redacției propuse a alin. (1) al art. 165, „Cererea prealabilă se depune în termen de 30 zile de la comunicare sau notificarea actului administrativ individual.”. În acest sens, se constată că în cazul respingerii petiției, când nu este emis un act administrativ individual, respectiv nu are loc nici comunicarea/notificarea actului administrativ individual, persoana este lipsită de posibilitatea depunerii unei cereri în procedură prealabilă îndreptată spre impunere la acțiune în cazul prevăzut la pct. 162 alin. (2) lit. c) Cod administrativ în redacția proiectului de lege.

- prima parte a normei se va revedea prin prisma dispozițiilor propuse la art. 162 alin. (2) din Codul administrativ, în scopul corelării acestora;

- dispoziția care prevede că cererea de chemare în judecată poate fi depusă în decursul unui an de la expirarea termenului soluționării cererii prelabile”, aceasta se va revedea, deoarece este contrară reglementărilor prevăzute în art. 209 din Codul administrativ.

La pct. 36, care prevede modificări la art. 166 din Codul administrativ:

- menționăm că obiectul de reglementare a articolului dat nu corelează cu obiectul de reglementare a redacției în vigoare. În acest sens, în cazul în care dispozițiile art. 166 nu sunt necesare, acestea se vor abroga, iar dispozițiile propuse pentru articolul dat se vor include într-un articol distinct;

- referitor la prevederile de la lit. c), se consideră necesară precizarea persoanelor la care se face referire în articolul respectiv. De asemenea, se va ține cont că anume art. 166 este expus în redacție nouă, articol care la moment prevede că, cererea prealabilă poate fi depusă numai dacă persoana își revendică drepturile încălcate prin emiterea sau respingerea emiterii unui act administrativ individual. Astfel, din conținutul art. 166 din proiect, nu este stipulată persoana care poate iniția procedura prealabilă. În acest sens, se consideră oportun ca în prevederile articolului prenotat să se regăsească și conținutul articolului actual și anume: „cererea prealabilă poate fi depusă numai dacă persoana își revendică drepturile încălcate prin emiterea sau respingerea emiterii unui act administrativ individual”, din care se subînțelege cine este persoana care poate iniția procedura prealabilă;

- la art. 166 lit. d) se va revizui referința la art. 162 alin. (3), deoarece conform proiectului, cuprinsul art. 162 cuprinde doar două alineate.

La pct. 40, autorul propune completarea art. 170 cu alin. (5), după cum urmează: „Urmare a anulării actului administrativ individual de către instanța de judecată autoritatea publică poate iniția din oficiu sau la cerere o nouă procedură administrativă.”. În context, nu este clar care este obiectul procedurii administrative pe care o poate iniția autoritatea publică din oficiu sau la cerere. Or, recomandăm formularea normei legale explicit, fără echivoc.

La pct. 42:

- propunem păstrarea denumirii actuale a art.178, și anume „Articolul 178. Executarea creanțelor bănești în cazul persoanelor juridice de drept public”

pentru a oferi o claritate și a nu induce în eroare în privința conținutului articolului dat;

- în redacția propusă pentru art. 178 alin. (1), după cuvintele „conform Legii” se va completa cu cuvintele „finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale”;

- referitor la redacția art. 178 alin. (2), nu este clar la ce persoane juridice de drept public care nu sunt autorități publice se face referire. Or, norma dată se va revizui prin prisma art. 174 din Codul civil nr. 1107/2002, care are ca obiect de reglementare persoanele juridice de drept public.

La pct. 44, cu referire la calitatea de pârât în contencios administrativ, menționăm că potrivit art. 211 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, această calitate o are autoritatea publică. Totodată, prin prisma semnificației reflectate în noțiunea de „activitate administrativă” de la art. 5 din Cod, devine oportună stabilirea exactă a calității procesuale a autorității publice dacă acțiunea în contencios administrativ va fi înaintată de autoritatea publică respectivă, în scopul revendicării drepturilor ce reies dintr-un contract administrativ.

La pct. 46 se va ține cont că art. 195 nu este divizat în alineate. Totodată, cuvintele „și a altor prevederi care vin în contradicție cu prezentul cod” urmează a fi revăzute, deoarece nu oferă claritate normei juridice. Mai mult, dispoziția citată este tendențioasă, în măsura în care se prezintă posibilitatea de a deroga de la prevederile Codului administrativ.

La pct. 49, cu referire la redacția propusă pentru art. 200 alin. (21), considerăm necesar a se determina în ce cazuri conflictul de competență după materie între judecătorii de drept comun și judecătorii de contencios administrativ din cadrul aceleiași instanțe de judecată se soluționează de către președintele acestei instanțe și respectiv, în ce cazuri se soluționează de către instanța ierarhic superioară.

La pct. 51 textul „alineatul (1)” să fie exclus, deoarece articolul nu este divizat în alineate.

La pct. 52, cu referire la art. 205 alin. (1) și (2), menționăm că redacția propusă are aceeași semnificație cu normele în vigoare a acestor alineate, respectiv modificările operate nu oferă plus valoare actului normativ.

La pct. 53, autorul proiectului a omis includerea în art. 206 a acțiunii în constatare. Respectiv, în eventualitatea excluderii acțiunii în constatare din Codul administrativ, va rămâne inaplicabil art. 141 din codul prenotat or, conform alin. (4) din articolul dat, autoritatea publică poate constata nulitatea oricând din oficiu. La cerere nulitatea se constată în măsura în care solicitantul are un interes îndreptățit pentru a o solicita.

Mai mult decât atât, nu este clar de ce se recurge la excluderea acestui fel de acțiune, or, în anumite circumstanțe, acțiunea în constatare poate fi extrem de utilă și eficientă pentru destinatarul actului administrativ individual defavorabil. De exemplu, după ce actul administrativ a devenit incontestabil se află noi circumstanțe care demonstrează că actul administrativ a fost afectat de un viciu

deosebit grav ce-i determină nulitate (de exemplu: actul este emis sub presiunea amenințării, prin inducerea în eroare, prin dol etc.). În acest caz, persoana interesată va putea face uz de acțiunea în constatare a nulității și eventual, de succesul acțiunii în constatare, indispensabil, depinde și succesul unei eventuale cereri privind repararea prejudiciului cauzat prin actul administrativ nul.

La fel, constatarea existenței unui raport juridic poate constitui o pârghie importantă pentru petiționar în anumite situații. De exemplu, o autoritate publică încheie un contract de achiziție; după ce partea contractantă execută prestațiile proprii solicită autorității publice executarea obligațiilor sale, unde autoritatea refuză executarea pe motiv că nu a înregistrat contractul de achiziție. În această situație, acțiunea în constatare poate fi utilizată eficient de partea contractantă în scopul constatării existenței raportului juridic.

La pct. 54 se va revizui amendamentul propus, având în vedere că propoziția întâi de la alin. (2) al art. 207 se va dubla cu prevederea de la alin. (1) al art. 207.

La pct. 55:

- din redacția propusă pentru art. 208 alin. (3), cuvântul „examinează” se va exclude, ca fiind inutil;

- propunem substituirea textului „Depunerea cererii prelabile este imprescriptibilă.” cu textul „Dreptul la depunerea cererii prelabile este imprescriptibil.”, deoarece imprescriptibilitatea vizează prerogativa, și nu actul depunerii cererii prelabile;

- se va revizui asupra propunerii de abrogare a art. 208 alin. (2) al Codului administrativ, din considerentul noilor prevederi cu privire la admisibilitatea cererii prelabile, or, nerespectarea procedurii prelabile rămâne a fi nesancționată de către instanța de contencios administrativ și petiționarii vor apela la prevederea actuală ori de câte ori vor omite termenul de înaintate a cererii prelabile, acest lucru ar putea submina autoritatea procesului administrativ.

La pct. 56, modificările pe care le propune autorul proiectului la art. 209 se vor analiza prin prisma obiecțiilor expuse la pct. 53.

Totodată, opinăm că termenul pentru depunerea acțiunii în control normativ trebuie să fie imprescriptibil. Or, atât timp cât actul administrativ normativ este în vigoare și acesta produce efecte, aducând atingere unui drept subiectiv, actul trebuie să fie pasibil contestării în instanța de contencios administrativ oricând.

Cu referire la dispozițiile art. 209 alin. (1) lit. a), care prevăd că „acțiunile în contestare, în obligare, în realizare și în control normativ se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

- a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prelabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia” este imperios să distingem că norma legală citată prevede două

momente, alternative, de la care începe să curgă termenul pentru înaintarea acțiunii în contestare sau obligare:

- 1) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă;
- 2) data expirării termenului prevăzut de Cod pentru soluționarea cererii prealabile.

Cu toate acestea, Codul nu stabilește explicit în ce situație termenul se va calcula raportat la data comunicării sau notificării deciziei și în ce situație se va calcula raportat la data expirării termenului prevăzut de Cod pentru soluționarea cererii prealabile. Or, anume acest aspect este foarte important la interpretarea și aplicarea justă a prevederii invocate, dar și pentru a exclude arbitrariul din hotărârile instanțelor judecătorești.

La pct. 57, textul „lit. h)” se va substitui cu textul „lit. e)”.

La pct. 58 se va ține cont că în art. 214, alin. (9) există deja. Astfel, eventual dispozițiile propuse la art. 214 se vor nota cu alin. (10).

Se propune completarea art.224 din Codul administrativ cu alin.(3) și (4) cu următorul cuprins:

„(3) Participanții care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii primesc copia hotărârii în decurs de 5 zile.

(4) Nerespectarea prevederilor alin. (3) constituie temei de repunere în termen a cererii de apel depuse de participantul la proces care nu a fost prezent la pronunțarea dispozitivului, cu condiția că actul de procedură (apelul) a fost realizat în interiorul termenului de 30 zile de la data în care a luat cunoștință de hotărârea pronunțată”.

În susținerea acestei redacții, este de menționat art.236 alin. (4) din Codul de procedură civilă, care instituie obligația ca instanța să remită copia hotărârii în adresa participanților care nu au fost la pronunțare. Totodată, la art.116 alin. (1) din Codul de procedură civilă, este stipulat faptul că, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Astfel, este necesară ajustarea prevederilor inserate în Codul de procedură civilă și la procedura contenciosului administrativ reglementată de Codul administrativ.

La pct. 60:

- cuvintele „prima propoziție” se va substitui cu cuvintele „dispoziția introductivă” (sugestie valabilă și pentru pct. 67);

- cuvintele „în cazul instanței colegiale” se vor substitui cu cuvintele „în cazul completelor de judecători” (a se vedea art.192-193 din Codul administrativ).

La pct. 63 atragem atenția că art. 266 este divizat doar în patru alineate.

La pct. 65, se va revedea necesitatea anexării la cererea de apel a copiei hotărârii contestate.

La pct. 66 se va indica la care articol se referă amendamentul.

La pct. 68 se va revizui amendamentul, dat fiind că dublează cuprinsul art. 240 alin. (1) a redacției actuale din Codul administrativ.

La pct. 70 se propune completarea amendamentului cu o prevedere specifică care va reglementa depunerea cererii de recurs în cazul în care instanța de apel emite hotărârea judecătorească în calitate de instanță de fond.

De asemenea, la pct. 70 la propunerea de modificare a art. 245 alin. (1) din Codul administrativ se va ține cont de faptul că potrivit art. 244 alin. (1), hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs. Astfel, se propune substituirea cuvintelor „deciziei motivate” cu cuvintele „hotărârii sau a deciziei motivate”.

Suplimentar, se recomandă modificarea art. 246 alin. (2) lit. d) care prevede că recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1). Consecvent, se precizează că art. 245 nu este structurat în alineate.

Totodată, se propune completarea art. 245 din Codul administrativ cu alin.(2) și (3) cu următorul cuprins:

„(2) Recursul suspendă din oficiu executarea hotărârii judecătorești în cazul dezafectării incontestabile a mijloacelor bănești din contul bugetelor componente ale bugetului public național și din contul autorităților/instituțiilor bugetare”

(3) În alte cazuri, instanța investită cu examinarea recursului poate suspenda executarea hotărârii la cererea motivată a recurrentului.”

În susținerea necesității de completare a Codului administrativ cu asemenea prevederi, precizăm faptul că în conformitate cu art. 435 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul suspendă executarea hotărârii în cazul dezafectării incontestabile a mijloacelor bănești din contul bugetelor componente ale bugetului public național și din contul autorităților/instituțiilor bugetare, precum și în alte cazuri prevăzute de lege. De asemenea la art. 68 alin. (2¹) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 este stipulat faptul că recursul declarat împotriva hotărârii judecătorești definitive privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetelor componente ale bugetului public național și din contul autorităților/instituțiilor bugetare suspendă termenul de executare a hotărârii judecătorești prevăzut la alin. (2). În situația în care nu vor fi racordate prevederile Codului administrativ la prevederile art. 435 alin. (1) din Codul de procedură civilă și art. 68 alin. (2¹) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, există riscul ca o hotărâre/decizie emisă de instanța de apel care a fost executată de autoritate publică, să fie ulterior casată de instanța de recurs, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată ca inadmisibilă sau neîntemeiată. Respectiv, chiar și în situația în care va fi dispusă întoarcerea executării hotărârii, aceasta poate să nu mai fie executată de partea reclamantă, ceea ce în mod evident va prejudicia autoritatea publică sau bugetul public național.

Considerăm că trebuie să fie realizată o distincție clară între procedura de executare a unor documente executorii în baza cărora calitatea de debitor o au

subiecții de drept privat (care se pot eschiva prin diferite modalități de la executarea actului judecătoresc) și subiecții de drept public.

Aferent altor cazuri, considerăm că, în anumite situații, de asemenea se impune necesitatea suspendării executării hotărârilor definitive, la cererea motivată a recurentului (de exemplu, în cazul hotărârilor definitive, prin care s-a dispus anularea unui act cu caracter normativ sau respingerea acțiunii privind anularea actului administrativ de demolare a bunului imobil, etc.). Or, situația nu va putea fi remediată în cazul în care bunul imobil a fost demolat în baza unei hotărâri definitive, prin care s-a respins acțiunea privind anularea actului administrativ de demolare, iar Curtea Supremă de Justiție ulterior va anula actul administrativ respectiv ca fiind ilegal.

La pct. 71:

- în redacția propusă pentru art. 249 alin. (2), cuvintele „și în măsura în care prezentul Cod nu prevede altfel” se vor exclude, deoarece este inutilă, or dispoziția dată derivă din prima parte a propoziției, care prevede că prevederile Codului de executare se aplică în măsura în care nu contravin principiilor prezentului Cod.

- în redacția propusă pentru art. 250 lit. a) propunem ca după cuvântul „hotărârile” să fie incluse cuvintele „și deciziile”, în vederea corelării normei cu dispozițiile propuse la art. 251 alin. (2);

- ca urmare a redacției propuse pentru art. 250 din Codul administrativ și anume completarea cu lit. d), care prevede „d) actele de aplicare a amenzilor de constrângere emise de autoritățile publice în condițiile art.181 și de instanța de judecată;” iar la momentul actual art. 182 la alin. (1) prevede că „Dacă debitorul executării nu achită amenda de constrângere în decursul unei săptămâni de la scadență, atunci suma fixată în calitate de amendă de constrângere se execută în conformitate cu cap. II din prezentul titlu.” considerăm necesar a modifica și art. 182 alin. (1) din Codul administrativ, și anume propunem modificarea sintagmei „în conformitate cu cap. II” cu expresia „în conformitate cu cap. VI”, pentru a corespunde cu modificările care urmează a fi operate.

- având în vedere completările propuse la art. 250, potrivit cărora contractul administrativ devine document executoriu, se va revizui asupra oportunității specificării în Codul de executare, a obligației creditorului de a prezenta, adițional contractului, un set de acte ce ar confirma neexecutarea obligațiilor contractuale de către debitor;

- la redacția propusă pentru art. 251 alin. (3) din Codul administrativ, se consideră oportună ajustarea acestuia în concordanță cu prevederile articolului 181 din Codul de procedură civilă, deoarece în cazul emiterii încheierii de asigurare a acțiunii, recursul depus împotriva acesteia nu suspendă executarea încheierii;

- la redacția propusă la art. 252, din denumirea articolului „recomandăm a fi revăzut cuvântul „obligația”, întrucât este contrar cuvintelor „executării benevole”. În subsidiar, la alin. (1) se recomandă completarea cu excepția pentru

autoritățile publice în cazul executării documentelor executorii privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul autorităților publice, or art. 68 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar fiscale nr.181/2014 stabilește procedura specială inclusiv și termenul pentru executare benevolă pentru documentele executorii menționate supra;

- cu referire la dispozițiile propuse la art. 255, constatăm că același obiect de reglementare și anume „amenda de constrângere” îl are și art. 181 din Codul administrativ. Respectiv, dispozițiile propuse la art. 255 se vor revedea prin prisma dispozițiilor de la art. 181;

- la art. 256 alin. (4), nu se consideră judicioasă includerea în Codul administrativ a unor prevederi privind onorariul executorului judecătoresc, or, dispozițiile date nu corelează cu obiectul de reglementare al acestui cod. Potrivit art. 2 alin. (1), prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanților la raporturile administrative, atribuțiile autorităților publice administrative și ale instanțelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile și obligațiile participanților în procedura administrativă și cea de contencios administrativ. În context, atragem atenția că, dispoziții privind onorariul executorului judecătoresc sunt prevăzute în Codul de executare nr. 443/2004:

- dispoziția ce prevede că „Denumirea Codului de proceduri administrative al Republicii Moldova se va utiliza în toate actele normative la forma gramaticală respectivă” se va exclude, or, modificarea respectivă se va prezenta în contextul unor propuneri de modificare a actelor normative.

Mai jos se prezintă și alte propuneri de modificare a Codului administrativ recepționate de la autoritățile avizatoare în urma consultării proiectului dat, după cum urmează:

Este de menționat că, în practică se atestă multiple cazuri când mai multe autorități publice sunt competente să examineze o anumită problemă concomitent, iar expedierea originalului petiției este imposibilă. Se propune excluderea obligativității expedierii originalului petiției autorității publice competente, așa cum prevede la moment art. 74, din următoarele considerente. Având în vedere tendința de digitalizare a procedurilor administrative, expedierea originalului petiției în cazul prevăzut la articolul 74 din Codul administrativ, contravine principiului eficienței și

realizării procedurii administrative prin intermediul mijloacelor electronice de comunicație, prin urmare se impune a fi revăzut, adaptat la realitățile existente.

Este de menționat că noua lege privind accesul la informație de interes public, înregistrat cu numărul 148/2023 și care va intra în vigoare la data de 8 ianuarie 2024, înlocuind Legea nr. 982/2000 privind accesul la informație, stabilește noi termeni în materia examinării cererilor de acces la informație. Astfel, în baza art. 19 alin. (1) și (2) din Legea 148/2023 prenotată, cererea urmează a fi examinată în cel mult 10 zile de la data înregistrării, cu posibilitate

prelungirii cu cel mult 7 zile. Pornind de la faptul că art. 13 alin. (3) din Legea 148/2023 prenotată, stabilește că prevederile Codului administrativ se aplică numai în măsura în care nu contravin prevederilor prezentei legi, deducem că în cazul în care petiția va conține mai multe capete, precum solicitarea de informație și efectuarea unei operațiuni administrative, atunci, în materia termenelor, aplicabile vor fi prevederile speciale, adică cele prevăzute de Legea 148/2023 prenotată. Respectiv, autoritatea publică, în lipsa unor prevederi exprese în Codul administrativ, va fi impusă să soluționeze asemenea cerere în maximum 17 zile, fapt care poate conduce la scăderea calității măsurilor administrative întreprinse. Mai mult decât atât, vor putea exista cazuri când solicitantul/petiționarul intenționat va formula cererea în sensul Legii nr. 148/2023, chiar dacă scopul de bază urmărit va fi solicitarea emiterii unui act administrativ individual sau efectuarea unei operațiuni administrative.

La art. 31, prin coroborare cu normele speciale ale cadrului normativ existent (de exemplu, Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public), propunem completarea normei existente, prin analogie cu art. 30 din Cod, cu cuvintele „cu excepția cazurilor prevăzute de lege”, ori din 2019, de la intrarea în vigoare a Codului, instanța de contencios administrativ interpretează diferit principiul motivării de la art. 31 și art. 118 ale Codului. În speță argumentăm că, instanța de contencios administrativ consideră eronat că toate actele administrative individuale trebuie să fie motivate, ceea ce vine în contradicție cu prevederile Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care reglementează expres dreptul autorității publice să suspende raporturile de muncă ale funcționarului public pe perioada anchetei de serviciu sau să aplice sancțiunea disciplinară „avertismentul” în lipsa unor cercetări prelabile (a se vedea art. 53 lit. b) și art. 59 alin. (3) din Legea prenotată).

La art. 117, în coroborare cu prevederile în vigoare ale art. 15 din Cod, în vederea excluderii confuziei constatate în procedura contestării actelor administrative individuale și a operațiunilor administrative care se contestă doar concomitent cu actul administrativ individual, propunem completarea articolului existent cu un alineat nou cu următorul cuprins: „Procesul-verbal este o operațiune administrativă.”.

La art. II - modificarea Codului de executare al Republicii Moldova:

conform modificărilor înaintate (art. I pct. 1), în pct. 1 se vor substitui cuvintele „Cod administrativ” cu cuvintele „din Codul de procedură administrativă nr. 116/2018” (observație valabilă și pentru art. III);

- considerăm necesar a fi incluse modificări în art. 210¹ din Codul de executare, în vederea substituirii referinței la Codul administrativ cu referința la Codul de procedură administrativă;

- cu referire la pct. 3, nu este clar raționamentul prezentării spre executare a documentelor executorii emise în contencios administrativ în decursul a 3 ani

de la data expirării termenului de executare benevolă stabilit de lege sau de emitent, în măsura în care în redacția în vigoare acest termen este de 30 de zile.

La art. III - modificarea Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014:

- din proiect ce prevede modificarea Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, amendamentul propus de autor se va stabili la art. 68 alin. (4²), nu la art. 68 alin. (4) așa cum este prevăzut în proiect, dat fiind faptul că art. 68 alin. (4²) stabilește onorariul executorului judecătoresc;

- întrucât se propune modificări doar la art. 68 alin. (4²) din legea suscitată, diviziunile art. III se vor comasa.

La art. IV – dispoziții finale și tranzitorii:

- în pct. 1, textul „în termen de 3 luni de la publicare” se va substitui cu textul

„la expirarea a 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”;

- la pct. 2, cuvintele „de la publicare” se vor substitui cu cuvintele „de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”. Totodată, se va revedea stabilirea termenului de o lună, termen în care Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești va aproba actele normative necesare, ținând cont de faptul că potrivit pct. 1, prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 3 luni de la data publicării. Cu referire la adoptarea actelor normative necesare a fi emise de către Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești, menționăm că respectiva entitate, conform statutului său este o asociație profesională, neguvernamentală, apolitică, necomercială, respectiv nu are statut de autoritate publică. Potrivit art. 2 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prin act normativ se înțelege act juridic adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică, care are caracter public, obligatoriu, general și impersonal și care stabilește, modifică ori abrogă norme juridice care reglementează nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice și care sunt aplicabile unui număr nedeterminat de situații identice;

- dispozițiile pct. 3 se propun a fi excluse fiind inutile;

- diviziunile articolului dat se vor numerota prin alineate, însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde.

Totodată, proiectul urmează a fi revizuit prin prisma normelor de tehnică legislativă. Referitor la denumirea proiectului, având în vedere faptul că art. 42 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative dictează că, denumirea unui proiect de act normativ nu poate fi identică cu cea a altui act normativ în vigoare și în condițiile în care denumirea proiectului de lege nu este

una distinctă, se va indica laconic în paranteze obiectul de reglementare, potrivit conținutului acestuia.

Referințele la actele normative se vor expune ținând cont de prevederile art. 42 alin. (5) și art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, astfel încât la indicarea datei de adoptare a actului normativ se indică numărul de ordine, ca element de identificare, la care se adaugă anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta, fiind despărțite de semnul grafic „/”.

Sursa de publicare se indică după următoarea schemă: (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, anul publicării, numărul Monitorului, numărul articolului).

Pentru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a unor prevederi, se utilizează cuvintele „se abrogă” și nu „se exclude”. Sintagma „se exclude” se utilizează doar în cazul excluderii unor cuvinte, sintagme, propoziții.

Concomitent, se va ține cont că, la schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre, semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „textului” respectiv.

Cu referire la expunerea în redacție nouă a unui articol/alineat/literă, între semnele citării se va indica și referința la articolul/alineatul/litera care se modifică.

În tot cuprinsul proiectului, textul „va avea următorul conținut” se va substitui cu textul „va avea următorul cuprins:”, în corespundere cu normele tehnicii legislative. Formulările, cum ar fi spre exemplu „se completează cu un nou alineat (6) cu următorul cuprins:” se va substitui cu textul „se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:”

Din sintagmele, precum „legislația în vigoare”, „reglementările în vigoare” cuvintele „în vigoare” se vor exclude”, ca fiind inutile. Regula generală este că referințele la actele normative reprezintă referințe la legislația în vigoare și doar pentru excepțiile de la regulă se va specifica dacă este vorba despre legislația aplicabilă la un anumit moment. Subsecvent, cuvintele „se adaugă” se vor substitui cu cuvintele „se completează”.

În situația în care o normă se completează la finalul acesteia, nu se va indica fără a specifica ordinea în care se inserează cuvintele. De asemenea, în dispozițiile de modificare se vor exclude cuvintele „în final”, deoarece acestea sunt inutile.

Cuvintele „din prezentul cod” se vor exclude. Or, potrivit art. 55 alin. (4) al legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ. Având în vedere cele expuse, Guvernul susține proiectul de lege

pentru modificarea unor acte normative, cu necesitatea luării în considerare a comentariilor și a propunerilor de îmbunătățire formulate *supra*.

ПРАВИТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 1084

от 27 декабря 2023 г.

Кишинэу

**Об утверждении Заключения на проект закона
о внесении изменений в некоторые нормативные акты**

Правительство ПОСТАНОВЛЯЕТ:

Утвердить и представить Парламенту Заключение на проект закона о внесении изменений в некоторые нормативные акты.

Премьер-министр

ДОРИН РЕЧАН

Контрассигнует:

Министр юстиции

Вероника Михайлов-Морару